

S V L SAVUNMA TE K LAT, DONATIM VE TEDB RLER TÜZÜ Ü

[(13.4.1994 – R.G.40 – EK III – A.E.179 Sayılı Tüzü ün), (1.4.2002 – R.G.37 – EK III – A.E.187), (12.9.2005 – R.G.159 – EK III – A.E.521), (17.11.2005 – R.G.200 – EK III – A.E.688) ve (31.10.2012 – R.G.184 – EK III – A.E.584) Sayılı Tüzüklerle Birle tirilmi ekli]

S V L SAVUNMA YASASI

(3/1972, 35/1976, 15/1991 ve 33/1995 Sayılı Yasalar)

4. Madde Altında Tüzük

Sivil Savunma Komitesi, de i tirilmi halindeki Sivil Savunma Yasası'nın 4'ncü maddesinin kendisine verdi i yetkiyi kullanarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun onayı ile, a a ıdaki Tüzü ü yapar.

I.BÖLÜM

- Kısa sim 1. Bu Tüzük Sivil Savunma Te kilat, Donatım ve Tedbirler Tüzü ü olarak isimlendirilir.
- Tefsir 2. Bu Tüzükte metin ba ka türlü gerektirmedikçe :
2.A.E.521/05 “Sivil Savunma; Dü man taarruzlarına, tabii afetlere ve büyük yangınlara kar ı halkın can ve mal kaybının asgari hadde indirilmesi, hayati önemi haiz resmi ve özel tesis ve te ekküllerin korunması ve faaliyetlerinin idamesi için bunların acil tamir ve ıslahı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi moralin muhafazası maksadı ile alınacak her türlü silahsız, koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri anlatır.
- “Sivil Savunma dari Kademeleri” sivil savunma faaliyetlerinin yürütülmesinde görev alan kadroları yasa ile belirlemi Sivil Savunma Te kilatı personelini ifade eder.
- “Sivil Savunma Mahalli Te killeri (Halk Örgütleri)” sivil savunma faaliyetlerinin yürütülmesinde yasa gere i hizmet mükellefiyeti kapsamındaki ki ilerden olu an üniteleri ifade eder.
- “Daire Müessese Sivil Savunma Te killeri” daire ve müesseselerde sivil savunma hizmetlerini gerçekle tirmek amacı ile daire müdürleri, amirleri veya müessese sahiplerince olu turulan te kili ifade eder.

- Amaç 3. Bu Tüzü'nün amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet hudutları dahilinde sivil savunma hizmetlerinin öngördüğü tekilatlanma ve tekilatın donatımı ile bu hizmetlerin etkin bir ekilde yürütülmesine yönelik alınacak tedbir ve faaliyetleri düzenlemektir.

II.BÖLÜM

- Te kilat 4. Sivil Savunma Te kilatı: Sivil savunma idari kademeleri ile sivil savunma mahalli te killerinden olu ur.
- Sivil Savunma 5. (1) Sivil Savunma dari Kademeleri: Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı Karargahı ile Sivil Savunma Te kilatı bölge müdürlüklerinden olu ur.
- 3.A.E.521/05 (2) Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı Karargahı:
(a) Sivil Savunma Te kilat Ba kanı;
(b) Sivil Savunma Te kilat Ba kan Yardımcısı;
(c) Sivil Savunma Te kilatı Koordinatörü;
(d) Sivil Savunma ube Müdürlükleri'nden olu ur."
- 2.A.E.584/12 (3) Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı ube Müdürlükleri;
(a) Personel ve dari ube Müdürlü ü,
(b) Haberalma ve kaz ube Müdürlü ü,
(c) Harekat ve E itim ube Müdürlü ü,
(d) kmal ve Donatım ube Müdürlü ü,
(e) Muhabere ube Müdürlü ü,
(f) Maliye ube Müdürlü ü,
(g) Hizmet ve Destek ube Müdürlü ü,
(h) Radyo Müdürlü ü,
(i) Arama-Kurtarma ube Müdürlü ü,
(i) Sosyal Tesisler ube Müdürlü ü'nden olu ur.
- 2.A.E.688/05 (4) Sivil Savunma Te kilatı Bölge Müdürlükleri;
(a) Lefko a Bölge Müdürlü ü,
(b) Gazima usa Bölge Müdürlü ü,
(c) Girne Bölge Müdürlü ü,
(d) Güzelyurt Bölge Müdürlü ü,
(e) skele Bölge Müdürlü ü'nden olu ur.
- 2.A.E.688/05 (5) Sava hali veya tabii afet halinde Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı idari kademelerinde görev yapmak üzere sivil

Görev
Sorumluluk

- savunma mükellefiyetine tabi personelden görevlendirme yapılabilir.
- ve 6. Sivil Savunma İdari Kademelerinin Görev ve Sorumlulukları;
- (1) Sivil Savunma Tekilat Başkanlığı ;
Sivil savunma faaliyetlerinin planlanmasını, tatbikini ve koordinesini sağlar.
  - (2) Sivil Savunma Tekilat Başkan Yardımcısı ;
Sivil savunma faaliyetlerinin planlanması, tatbiki ve koordinesinde Başkan'a yardımcı olur ve Sivil Savunma Tekilat Başkanlığının hastalığında, yokluğunda veya herhangi bir sebeple görevini ifa edemeyecek bir durumda bulunduğu halde ona vekalet eder.
  - (3) Sivil Savunma Tekilat Koordinatörü ;
Sivil Savunma Tekilat İdari Kademelerinin faaliyetlerinin verimli ve koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlar.
  - (4) Sivil Savunma Tekilat Şube Müdürlükleri ;
    - (a) Personel ve İdari Şube Müdürlüğü :
Sivil savunma idari kademelerindeki personelin özlük hakları ile sivil savunma mahalli tekilleri ve daire ve müessese sivil savunma tekillerine ait kayıtların tutulmasını sağlar. Şubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Tekilat Başkanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildiği şekilde yürütür.
    - (b) Haberalma ve İkaz Şube Müdürlüğü :
Sivil savunma haberalma ve ikaz sistemlerini planlar, tesis edilen sistemlerin devamını ve sivil savunma tedbir ve faaliyetlerinin halka duyurulmasını sağlar. Şubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Tekilat Başkanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildiği şekilde yürütür.
    - (c) Harekat ve Evakuasyon Şube Müdürlüğü :
Sivil savunma hizmetlerinde görevlendirilen personelin tekilatlandırılmasını, evakuasyon ve evakuasyonların tatbikatlarla gerçekleştirilmesini sağlar ve Şubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Tekilat Başkanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildiği şekilde yürütür.
    - (d) İmal ve Donatım Şube Müdürlüğü :
Sivil savunma hizmetlerinin öngörüldüğü her türlü talemler ve talemler mallarının ihtiyaçlarını tespit, tedarik, depolanması, dağıtım ve kayıtlarının tutulmasını sağlar ve Şubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Tekilat Başkanlığı'nca

Çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür

(e) Muhabere ube Müdürlü ü:
Sivil Savunma Te kilatının her türlü muhabere hizmetini planlar, tesis eder, bakımını ve devamını sağlar ve ubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür.

(f) Maliye ube Müdürlü ü:
Sivil Savunma Te kilatının bütçesini hazırlar ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mevzuatına göre uygular. Satın alma hizmetleri ile birlikte ubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür.

(g) Hizmet ve Destek ube Müdürlü ü:
Sivil Savunma Te kilatına ait her türlü ta ınır ve ta ınmaz malın yapımı, bakımı, onarımı, ta ınması ve güvenli i ile ilgili faaliyetlerle, ubesi ile ilgili diğer karargah hizmetlerini, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür.

3.A.E.187/02

(h) Radyo Müdürlü ü:
Sivil Savunma ile ilgili bilgileri gerek barı , gerekse ola anüstü durumlarda hızlı ve etkili bir ekilde duyurmak ve cephe gerisi maneviyatını en üst düzeyde tutmak için gerekli yayınları Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür.

3.A.E.688/05

(i) Arama-Kurtarma ube Müdürlü ü:
Sava , tabii afet, büyük yangın ve denizden gelebilecek felaketlerde halkın can ve mal kaybını en aza indirmek maksadıyla arama ve kurtarma faaliyetlerine katılır. Bunların dı ında can ve mal kaybına neden olabilecek durumlarda, yasalarca müdahaleden birinci öncelikle sorumlu kuruluşların yetersiz kalmaları ve talep etmeleri halinde, arama-kurtarma faaliyetlerine katılır. Yurt dı ında meydana gelen büyük afetlerde, Bakanlar Kurulu'nca görev verilmesi halinde arama-kurtarma faaliyetlerine katılır. Arama-Kurtarma personelinin yurt içi ve yurt dı ı e itimi Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca kar ılanır.

3.A.E.584/12

(i) Sosyal Tesisler ube Müdürlü ü:
Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca; sava ve

do al afet hallerinde sivil halkın ia e ihtiyacını kar ılamak, ola anüstü hal durumunda ia e yardımı ile birlikte görev verilen kabul merkezlerinde ia e ve ibate imkanı sa lamak; di er zamanlarda Sivil Savunma personeli ve aileleri arasında yakınla mayı artırmak, dayanı ma ve moral gücünü yüksek tutarak verimli çalı mayı sa lamak maksadı ile tesis edilmi olan Sosyal Tesislerin te kili, idaresi ve i letmesini sa lar. ubesi ile ilgili hizmetleri Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı nca çıkarılacak yönetmelikte belirtildi i ekilde yürütür.

- (5) Sivil Savunma Te kilatı Bölge Müdürlükleri:
- (a) Sivil savunma hizmet ve faaliyetlerinin icrası için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde, mülki taksimat ve nüfus yo unlu u dikkate alınarak bölge müdürlükleri kurulur.

3.A.E.688/05

- (b) Sivil Savunma Bölge Müdürlükleri;
Sivil Savunma Bölge Müdürü ile Sivil Savunma Hizmetlerini yürütecek ekilde kadroya uygun personelden olu ur.

Mahalli
Te killerin
Kurulu u

7. Sivil Savunma Te kilatı Mahalli Te killeri; bölge müdürlüklerine ba lı sivil savunma bölge amirlikleri ve bölge amirliklerine ba lı semt amirliklerinden olu ur. Bu olu umda bölgelerin özellikleri, nüfus durumu ve mülki taksimatı dikkate alınır.

Bölge Amirlik
Karargahının
Kurulu ve
Görevleri

8. (1) Sivil savunma bölge amirlik karargahı, a a ıdaki personelden olu ur.
(a) Sivil Savunma Bölge Amiri
(b) Sivil Savunma Bölge Amir Yardımcısı
(c) Personel ve dari Kısım Görevlisi
(d) Harekat E itim ve Donatım Görevlisi
(e) öför - Haberci
(f) öför - Haberci

- (2) Sivil Savunma Te kilatı Bölge Amirlikleri ; sorumlulukları altındaki bölgede sivil savunma hizmetlerini planlamak, icra etmek ve halkın sivil savunma hizmetleri bakımından e itilmesi ve aydınlatılmasına yardımcı olmakla görevlidirler. Bölge amirlikleri, hizmetler bakımından sivil savunma bölge müdürlüklerine ba lıdırlar.

Semt Amirli inin
Kurulu u ve
Görevleri

9. (1) Sivil Savunma Te kilatı semt amirlikleri, semt amirlik karargahı, cadde ve sokak kılavuzları, sı nınak amirleri ve sivil savunma ekiplerinden olu ur.

- (2) Sivil Savunma Te kilatı semt amirlik karargahı a a ıdaki personelden olu ur.
(a) Semt Amiri
(b) Semt Amir Yardımcısı
(c) Haberci - öför
(d) kaz görevlisi
- (3) Sivil Savunma Te kilatı semt amirlikleri kendi sorumlulukları altındaki bölgede sivil savunma hizmetlerini icra etmek ve halkın sivil savunma hizmetleri bakımından e itilmesi ve aydınlatılması ile görevlidirler. Sivil Savunma Te kilatı semt amirlikleri hizmetler bakımından Sivil Savunma Te kilatı bölge amirliklerine ba lıdırlar.

Cadde ve Sokak Kılavuzları 10. (1) Bölge müdürlükleri; semt amirlikleri bölgelerindeki cadde ve sokaklarda yeterince cadde ve sokak kılavuzu görevlendirirler.

(2) Cadde ve sokak kılavuzları sivil savunma hizmetlerinde halka yardımcı olurlar.

Sı ınak Amirleri 11. (1) Bölge müdürlükleri; semt amirlikleri bölgelerindeki sı ınakların durum, miktar ve kapasitelerini gözönünde tutarak sı ınak amiri görevlendirirler.

(2) Sı ınak amirleri; halkın sı ınaklara kabulünü ve kaydını yaparak sı ınakta düzeni sa larlar. Tehlikenin geçmesini müteakip halkın sı ına ı terk etmesine yardımcı olurlar.

Bina Koruma Amirleri 63/1987 (3) Bina koruma amirleri; sivil savunma bakımından gerekli tedbirlerin alınması ve hizmetlerin yürütülmesi için, çok katlı binalarda Kat Mülkiyeti Yasası'na göre tesbit edilen yönetici, di er binalarda bina sahipleri veya binayı kullananlar bina koruma amiri olarak görev yaparlar. Yasa'ya göre ana ta ınmaz yönetim kurulu olu turulan binalarda, yönetim kurulu kat maliklerinden herhangi bir ki iyi bina koruma amiri olarak görevlendirebilir.

Bina koruma amiri, bina sakinlerinin çizelgedeki nüfus miktarına göre a a ıdaki ekipleri kurar;

- (a) Kurtarma ekibi:
Yangından, yıkıntılardan personeli ve gerekli malzemeyi kurtarır.
- (b) Yangın söndürme ekibi:
Yangına ilk müdahaleyi yapar.

- (c) İkyardımcı ekibi:
Yaralılara ilk müdahaleyi yaparak tahliye eder.

Nüfus Miktarı	Kurtarma Ekibi (Kişi)	Yangın Söndürme Ekibi (Kişi)	İkyardımcı Ekibi (Kişi)	TOPLAM
1-10	1	1	1	3
11-20	2	1	1	4
21-30	2	2	1	5
31-40	2	2	2	6
41-50	3	2	2	7
51-60	3	3	2	8
61-70	3	3	3	9
71-80	4	3	3	10
81-90	4	4	3	11
91-100	4	4	4	12

Bina koruma amirleri, binaya ait sırtına (varsa) bakımlı, temiz ve sürekli kullanıma hazır halde tutulmasını sağlarlar.

Sivil Savunma Ekipleri 12. Her sivil savunma semt amirliğinde, 1 ilkyardımcı ekibi, 1 ambulans ekibi, 1 yangın söndürme ve kurtarma ekibi ve 1 sosyal yardım ekibi olmak üzere 4 ekip bulunur. Semt amirliğinin özelliklerine göre bölge müdürlüklerince ihtiyaç duyulması halinde ekip miktarları artırılabilir.

İkyardımcı Ekibi ve Görevleri 13. (1) Bir İkyardımcı Ekibinde;
1 Ekip efi
1 Ekip efi Yardımcısı
1 İkyardımcı Personeli
1 İkyardımcı Personeli- oför olmak üzere 4 kişi görev yapar.

- (2) İkyardımcı Ekibinin Başlıca Görevleri;
- (a) Yaralıların ayrımını yapmak
  - (b) Yaralılara ilkyardımcı yapmak
  - (c) Yaralıları ambulans yükleme noktalarına taşımak.

Ambulans Ekibi ve Görevleri 14. (1) Bir Ambulans Ekibinde;
1 Ekip efi
1 Ekip efi Yardımcısı
1 İkyardımcı Personeli
1 Ambulans oförü olmak üzere 4 kişi görev yapar.

- (2) Ambulans Ekibinin Ba lıca Görevleri;
(a) Yaralıları ambulans yükleme noktalarından ileri ilkyardım merkezlerine ve ileri ilkyardım merkezlerinden hastahanelere ta ımak.
(b) Yaralıların ta ınması esnasında gereken ilkyardıma yaralıları yapmak.
- Yangın Söndürme ve Kurtarma Ekibi ve Görevleri 15. (1) Bir Yangın Söndürme ve Kurtarma Ekibinde;
1 Ekip efi
1 Ekip efi Yardımcısı
1 Yangın Söndürme ve Kurtarma Personeli
1 oför olmak üzere 4 ki i görev yapar.
- (2) Yangın Söndürme ve Kurtarma Ekibinin Ba lıca Görevleri;
(a) Ba langıç halindeki yangınlara müdahale etmek
(b) Tehlike arz eden binalar için gerekli tedbirleri almak.
(c) Yıkıntılar altında kalanları kurtarmak
- Sosyal Yardım Ekibi ve Görevleri 3/1972
35/1976
15/1991 16. (1) Sosyal Yardım Ekibinde;
1 Ekip efi
1 Ekip efi Yardımcısı (Kayıtcı)
2 Rehber olmak üzere 4 ki i görev yapar
- (2) Sosyal Yardım Ekibinin Ba lıca Görevleri
(a) Ekip Tahliye veya Seyrekle tirme Bölgesinde Görev Yapıyorsa
(i) Tahliye veya seyrekle tirmeye tabi bölgede kayıt merkezi açmak.
(ii) Bu merkezde tahliye veya seyrekle tirmeye tabi tutulacak halkın kaydını yapmak ve halka aydınlatıcı bilgi vermek.
(iii) Kayıtları yapılanların vasıtalarına binmelerinde rehberlik etmek.
(iv) Himayeye muhtaç insanlar için refakatçi görevlendirmek.
(b) Ekip Kabul Bölgelerinde Görev Yapıyorsa
(i) Kabul bölgesine gelen halkı kar ılamak, kayıtlarını kontrol etmek ve planlanan yerlere yerle tirmek.
(ii) Kabul bölgelerine gelen halkın yedirilmesi, giydirilmesi ve sa lık gibi acil ihtiyaçlarının giderilmesinde ilgililere yardımcı olmak.
- Teknik Ekip ve Görevleri 17. (1) Bölge müdürlükleri bünyesinde görev yapmak üzere sivil savunma mükellefiyetine tabi ki ilerden teknik ekip

(bakım-onarım) personeli olarak görevlendirme yapılabilir. Görevlendirilecek personelin kadroları ile görev yerleri ihtiyaca göre Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca belirlenir.

- (2) Teknik Ekibin Ba lıca Görevleri
  - (a) Her türlü seferi aracın tamir ve bakımı
  - (b) Sivil Savunma ünitelerinin kullanımındaki binalarda elektrik, su ve benzeri arızaların giderilmesi.
  - (c) Görev verildi inde bölge sorumluluk alanındaki binaların elektrik, su ve benzeri arızaların giderilmesi.

5.A.E.521/05

- (3) Sivil Savunma mükellefiyetine alınan personelin tertip edildi i Halk Örgütündeki kadro fazlası personel Bölge Müdürlü ü mükellef kayıtlarında ihtiyat olarak tutulur.

DA RE VE MÜESSESE S V L SAVUNMA TE K LLER

Daire ve Sv. Te killerin Kurulu u 18. (1) Sivil savunma bölge müdürlükleri, sorumluluk sahalarında mevcut daire ve müesseselerden sivil savunma hizmetlerini gerçekle tirmek amacıyla çalı an personel sayısını da dikkate alarak sivil savunma te kili kurmalarını isteyebilirler.

- (2) Bu daire ve müesseselerde, sivil savunma te kilinin kurulmasından ve idamesinden esas sorumlu daire müdürü, amiri veya müessesenin sahibidir.

Mü terek Te kil Kurulması 19. Aynı çatı altında birden çok resmi dairenin faaliyet göstermesi halinde, bu daireler ayrı ayrı sivil savunma te kili kurabilecekleri gibi, daire müdürlerinin veya amirlerinin ortak sorumlulu unda, çalı tırdıkları personel sayıları toplamı esas alınarak mü terek, tek bir te kil kurabilirler.

Sivil Savunma Amiri 20. Daire müdürü, amiri veya müessese sahibi, sivil savunma hizmetlerinin yürütülmesi için daire veya müessesede bir sivil savunma amiri görevlendirir. Sivil savunma amiri, sivil savunma hizmetlerinin planlanmasından ve yürütülmesinden esas sorumlu bulunan daire veya müessese müdürü (amiri veya sahibi)'nün yardımcısıdır ve bu hizmetlerin yürütülmesinden ona kar ı sorumludur.

Te killerin Kurulması 21. Sivil savunma bölge müdürlü ünçe talep edilmesi halinde, daire ve müesseselerde sivil savunma hizmetlerinin yürütülmesi için görevlendirilen sivil savunma amiri, kendi yöneticili inde a a ıdaki ekiplerden olu an daire ve müessese sivil savunma te kilini kurmak zorundadır.

- (1) Emniyet ve Kılavuz Ekibi
  - (2) Yangın Söndürme ve Kurtarma Ekibi
  - (3) İkyardım Ekibi
  - (4) Teknik Onarım Ekibi
- Daire ve Müessese Svnl. Svn. Te killerinin Kurulu u ve Görevleri
22. (1) Daire ve Müessese Sivil Savunma Amiri, rtibatlı oldu u sivil savunma bölge müdürlü ü görevlileri ile i birli i yapar. Sivil savunma ekiplerinin kurulu unu sa lar ve müessese içerisinde sivil savunma hizmetlerini planlar ve uygulanıp uygulanmadı ını takip eder
- (2) Emniyet ve Kılavuz Ekibi, Sivil savunma hizmetlerinin yürütülmesi sırasında daire ve müessesenin emniyetini sa lar, çalı anlar ve çevredekilerin güvenliklerine yönelebilecek tehlikelere kar ı uyarır ve gerekti i durumlarda tehlikeye maruz ki i, kıymetli evrak ve malzemenin tahliyesini sa lar.
- (3) Yangın Söndürme ve Kurtarma Ekibi,
(a) Yangınları önleyici tedbirleri kontrol eder; çıkan yangınların söndürülmesini sa lar.
(b) Yıkıntılar altında kalanları kurtarır.
- (4) İkyardım Ekibi
(a) Yaralanan veya hastalananlara ilk yardım yapar, sa lık ünitelerine sevkini sa lar.
(b) Ölenlerin kimliklerini kaydeder, varsa e yalarını tesbit eder ve ilgili makama teslim eder.
- (5) Teknik Onarım Ekibi
Ortaya çıkan arızaları onarır.
- Ekiplerin Te kili
23. (1) Bu ekiplerin te kilinde, daire ve müesseselerin çalı tırdı ı personel sayısı esas alınır. Çalı tırdı ı personel sayısı 5-9 arasında ise her ekip 1 ki iden, 10-19 arasında ise 2' er ki iden, 20-60 arasında ise 4'er ki iden 60-100 arasında ise 6' ar ki iden olu ur. 100'ün üzerinde personel çalı tırılması halinde ekiplerdeki görevli sayısı her 20 ki iye 1 ki i ilave olacak ekilde artırılır.
- (2) Te kil edilen ekip personeli, gere inde daire ve müessese sivil savunma amirlerince ikiz görevli olarak görevlendirilirler.
- Daire ve Müessese Svnl.
24. (1) Sivil savunma bölge müdürlüklerince sivil savunma te kili kurlmaları istenilen daire ve müesseselerdeki ekiplerde

Svn.
Te killerdeki
Görevlilerin
E itimi

görev alan personel sivil savunma bölge müdürlüklerince açılan e itime katılırlar. Herkesin bu e itimlere katılma zorunlulu u vardır.

- (2) Sivil savunma mahalli te killerde (halk örgütünde) görevli olanlar zorunluluk olmadıkça daire ve müessese sivil savunma te killerde görevlendirilemezler.
- (3) Daire ve müessese sivil savunma te killerde; öncelikle, seferberlik yükümlülü ü ertelenenlerin görevlendirilmesine özen gösterirler.

IV. BÖLÜM

TEHL KE HABERLER KAZ VE ALINACAK TEDB RLER

Taarruzlara ve Di er Tehlikelere Kar ı kaz

25. (1) Dü man taarruzlarına ve di er tehlikelere kar ı alınacak tedbirler için hazırlıklı bulunmak ve halkı zamanında ikaz ile her türlü sivil savunma tedbirlerini almaya sevk etmek ve icabında tedbirleri kaldırmak maksadıyla Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca ikaz sistemi kurulur. Bu sistemin kurulması ve i leyi i Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Kurulacak ikaz sisteminin esasını sirenler te kil eder.
- (2) kaz i aretlerinin duyurulmasında kullanılan sirenler, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca tesis edilir. Sirenlerin bulunaca ı yerlerin planlanması ve uygun görülecek binaların üzerine montesi Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca yapılır.
- (3) (a) Tehlike haberlerinin Sivil Savunma Te kilatı kaz ve Alarm Ünitesinden halka ve bölge merkezlerine yayılması maksadı ile emin ve seri telli ve telsiz muhabere irtibat sistemi Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı ve Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı ı Telekomünikasyon Dairesince mü tereken planlanır ve gerçekleştirilir.
- (b) Tehlike haberlerinin yayını ve ikaz alarm haberlerinin halka duyurulması maksadıyla Sivil Savunma kaz sistemine ilaveten di er radyo ve televizyon, Telekomünikasyon Dairesi, Kaymakamlık ve dare Amirlikleri ile Polis Müdürlüklerinden istifade edilir. Bu maksatla verilecek haberler ile ikaz ve alarm i aretleri önceli e haizdir.
- (c) Devlet Meteoroloji Dairesi, halkın can ve mal güvenli i için tehlike olu turan meteorolojik bulguları süratle Sivil Savunma Te kilat

6.A.E.521/05

Ba kanlı 1'na bildirir. NBC (Nükleer – Biyolojik-Kimyasal) savunma ve ihbarlar için Devlet Meteoroloji Dairesi istasyonlarından yararlanılır.

- (4) (a) kaz sistemi henüz kurulmamı bölgelerde tehlike haberleri mülki ve mahalli idare amirliklerine bildirilir. Bölgeye yayılması, polis ve idare amirliklerince sa lanır. Tehlike haberlerinin bu makamlardan buldukları ehir ve kasabalara yayılması, gerekenlerin ilgili ilçe, bucak ve köylerde yer meskun yerlere ula tırılması ve buralarda da halka duyurulması için; mahalli artlara ve imkanlara göre kullanılacak telli, telsiz, sesli, ııklı, motorlu veya yaya haberciler gibi mümkün olan her türlü araç tesisat ve i aretlerle gerekli tertibat ve tedbirler barı tan planlanır ve denenir. Askeri maksatlarla kullanılanlar hariç olmak üzere mevcut bütün haberle me vasıtaları bu maksatlarla kullanılabilir ve öncelik ikaz-alarm haberlerinde olur.
- (b) Yetkili di er kaynaklardan alınacak bilgiler ile tehlike halinin fiilen belirmesi veya ikaz alarm ünitesi ile askeri merkezlerle irtibatın kesilmesi gibi istisnai hallerde, tehlike haberleri Bölge Sivil Savunma Müdürlükleri veya Mahalli dare Amirliklerince de yayınlanabilir.
- (5) (a) Hassas bölgeler içindeki resmi ve özel müesseseler ve i yerleri, ikaz ve alarm haberlerini, o bölgeye ait genel ikaz alarm sistemi vasıtası ile alırlar. Bu sistemden faydalanamayacak durumdaki önemli müesseseler bu haberleri almak üzere tehlikenin varoldu u zamanlarda faaliyet gösterecek irtibat sistemini (cihaz veya personel) Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı 1 kaz-Yayın sistemine dahil edilmek üzere hazır bulundururlar.
- (b) Daire ve müesseseler, kendi ikaz ve tehlike haberlerini kendi personeline anında duyurabilmek için bünyelerine göre özel ikaz sistemini kurarlar.
- (6) kaz ve alarm ile ilgili haber ve i aretlerin nevi ve ekilleri ile bu haberler ve i aretlerin verilmesi üzerine yapılacak hareketler ve alınacak tedbirler, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı 1'nca önceden yayınlanır ve tatbikatlar yapılır.

kaz Haber ve 26. Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı 1'nca ikaz haber ve i aretlerinin aretlerinin Kullanılmasını Gerektirecek Durumlar

- (1) Sava Hali;
  - (a) Hazırlık Durumu
  - (b) Tehlike Durumu
- (2) Tabii Afet Hali (Yangın, Deprem, Sel baskını);

Sava Hali
Hazırlık ve
Tehlike
Durumunun
Duyurulması ve
Alınacak
Tedbirler

27. SAVA HAL

- (1) HAZIRLIK DURUMU
Bir sava tehlikesi halinde, sivil halk ve müesseselerin gereken son hazırlık tedbirlerini alabilmeleri için “HAZIRLIK DURUMU” ‘na geçilir. Bu durum radyo, T.V. veya di er yayın araçları ile ilan edilir.

“HAZIRLIK DURUMU” ‘ NDA:

- (a) Sı nın olmayan bodrum ve binaların uygun yerlerine sı nıklar hazırlanır.
- (b) Sı nık olarak planlanan yerlerin içerileri dolu ise boşaltılır.
- (c) Karartma uygulaması ile ilgili gerekli tedbirler alınır, planlar gözden geçirilir.
- (d) Her türlü yanıcı ve parlayıcı maddeler meskun alanlar dı na çıkarılır.

- (2) TEHL KE DURUMU
Dü man hava taarruzları ve di er saldırı haberleri ile tehlikenin geçti i haberlerinin halka duyurulmasında kullanılan i aretler unlardır.
  - (a) SARI KAZ
  - (b) KIRMIZI KAZ
  - (c) BEYAZ KAZ

Sarı kaz

28. SARI KAZ

Anlamı : Taarruz ihtimali var.

areti : 3 dakika devamlı siren sesi veya di er kitle ileti im araçlarıyla birlikte telefon, telsiz, haberci ve benzeri ile verilen “SARI KAZ, SARI KAZ, SARI KAZ!” duyurusudur.

Alınacak Tedbirler :

- (1) Koruyucu Tedbirler
  - (a) Elektrik ve su ana anahtarları ve gaz tüpleri kapatılır.
  - (b) Yanan ocak veya soba varsa söndürülür.
  - (c) Açık kapı ve pencereler kapatılır ve perdeler çekilir.
  - (d) Gece ise di arı ık sızması sa lanır.

- (2) Sı inaklara Gitmek için Alınacak Tedbirler
  - (a) Yukarıda belirtilen koruyucu tedbirlerin tümü alınır.
  - (b) Sı ına a götürmek üzere yeterli miktarda yiyecek ve içecek hazırlanır.
  - (c) İkyardım çantası, pilli el feneri, pilli radyo gibi malzeme ile mevsime göre palto, manto, pardüsü gibi giyecekler hazırlanır.
- (3) Bu konularla ilgili Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca belirtilecek di er tedbirler alınır.

Kırmızı kaz

29. KIRMIZI KAZ

Anlamı : Taarruz tehlikesi var.

areti : 3 Dakika çalınacak, yükselip alçalan dalgalı siren sesi veya di er kitle ileti im araçlarıyla birlikte telefon, telsiz, haberci ve benzeri ile verilen "KIRMIZI KAZ, KIRMIZI KAZ, KIRMIZI KAZ!" duyurusudur.

Alınacak Tedbirler :

- (1) Ev veya herhangi bir bina içinde bulunanlar : SARI KAZ haberinde alınacak tedbirlerden tamamlamadıkları varsa hemen tamamlarlar veya daha önce bir ikaz yapılmadan KIRMIZI KAZ verilmi se SARI KAZ'da belirtilen tedbirlerden hemen yapılması mümkün olanları da yaparak çabukça sı inak veya koruma faktörü yüksek yerlere giderler. "Tehlike Geçti" i areti verilinceye kadar bu yerlerde beklerler.
- (2) Açıkta bir yerde bulunanlar; en çabuk bir ekilde hemen yakınlarındaki bir sı ına a veya yer altı geçitleri, dehlizler, sa lam pasajlar, köprü altları, duvar dipleri, çukur içleri gibi yerlere saklanırlar ve tehlike geçti i areti verilene kadar burada sükunetle beklerler.
- (3) Ta it araçlarında bulunanlar; en elveri li bir yerde durarak, ta it aracından çıkıp (2.) fıkrasındaki tedbirleri uygularlar.

Beyaz kaz

30. BEYAZ KAZ :

Anlamı : Tehlikenin kalmadı ı anlamındadır.

areti : Kitle ileti im araçlarıyla birlikte telefon, telsiz, haberci ve benzeri ile verilen "BEYAZ KAZ, BEYAZ KAZ, BEYAZ KAZ!" duyurusudur.

Yapılacaklar :

- (1) Bulunulan sınıklar veya koruma faktörü yüksek yerden çıkılır ve normal hayata dönülür.
- (2) Sivil savunma görevlilerine yardımcı olunur ve onların talimatlarına göre hareket edilir.
- Ani Bir Taarruzda Alınacak Tedbirler 31. kazsız ani bir taarruzda uyarıldığında; yukarıda gösterilen tedbirlerden mümkün ve uygun olanı süratle yapılır.
- Tabii Afet Hali 32. TAB AFET HAL (Yangın, Deprem, Sel Baskını)
Bu tehlikelere karşı ikaz haberlerinin alınması halka duyurulması ve alınacak tedbirler, Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı'nca yayınlanacak talimatlarla belirlenir.

VI. BÖLÜM PLANLAMA

- Planlama 33. PLANLAMA :
- (1) Sivil savunma mevzuatına ve buna dayanılarak yetkili makamlardan verilecek direktiflere göre yapılması gerekli sivil savunma teşkilatı, tedbir, tesis, hizmet ve faaliyetleri, Sivil Savunma Planları ile düzenlenir.
- Sivil Savunma Planları şunlardır :
- (a) Alarm Talimatı
(b) Sivil Savunma Genel Planı
(c) Personel Erteleme, ihtiyaç ve kıtal Planı (insan gücü Planı)
(d) Araç Erteleme ve kıtal Planı
- (2) Sivil Savunma Planlarının düzenlenmesinden, gerçekleştirilmesinden ve yürütülmesinden Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı sorumludur.
- (3) Daire ve Müesseselere Ait Planlama :
- (a) Yıllık ortalama mevcudu asgari 10 ve bunun üstünde personel barındıran veya bu mevcuda bakılmaksızın hassasiyeti kabul edilmiş olan resmi ve özel müesseseler (daire, teşkilat, müessese, fabrika, imalathane, atölye, okul, yurt ve benzeri) Sivil Savunma Planı yapmakla mükelleftir.
- (b) Aynı çatı altında bulunan aynı veya baka baka

idare veya ahıslara ait müesseselerle aynı müessese içinde bulunan bir idareye ba lı ayrı ayrı tesisler bir ünite olarak kabul edilir ve personel sayısına bakılmaksızın mü terek planlamaya tabi tutulur. Aynı sınır içinde bulunan müessese personeline ait konutlar da o müessese ile birlikte mütalaa edilir. Her müessese veya ünite, kendilerine dü ecek hazırlıklar, tedbirler ve sivil savunma faaliyetleri ile bunların getirdi i harcamaları yapmakla mükelleftir.

- (c) Liman ve hava meydanları gibi yerlerde mevcut çe itli i letmeler, aynı bölge içinde toplanmı müesseseler grubu sayılarak, buralarda meydana getirilecek te kil, tesis ve tedbirler topluca ve mü tereken planlanır. Mü terek planlamanın koordinesini en hassas veya en büyük müessesenin sorumlusu yüklenir.
- (d) Kamu ve özel sektöre ait sivil savunma planları, ilgili Bakanlık veya dare Amiri tarafından uygun görüldükten sonra Sivil Savunma Te kilatı Ba kanlı ı'nın onayı ile tamamlanır.
- (e) Sivil savunma planları hazırlanıp onaylatıldıktan sonra, devamlı surette gözden geçirilerek, geli en ve de i en durum ve artlara göre, üzerlerinde gerekli de i iklikler yapılır. Yetkili sivil savunma makamlarına bu hususta bilgi verilir.
- (f) Sivil savunma planlama form ve örnekleri benzerlik sa lamak üzere Sivil Savunma Te kilatı Ba kanlı ı'nca tesbit edilir.

VII. BÖLÜM

Ö RETİM VE E TİM

Ö retim
E itimden
Geçirilmesi

ve 34. Sivil Savunma Ö retim ve E itimi :

- (a) Sivil Savunma Te kilatı'nın kadrolu personeline,
- (b) Sivil savunma mükellefiyetine tabi personele,
- (c) Sivil savunma te kili kuran daire ve müessese sivil savunma görevlilerine uygulanır.

Sivil savunma ö retim ve e itimi, kurs, konferans, tatbikatlar ve sivil savunma yayınları ile sa lanır.

- Ö retim ve E itimin Uygulanması 35. (1) Bu ö retim ve e itimin yürütülmesine ait esaslar Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak "Ö retim ve E itim Yönetmeli i" ile belirlenir.
- (2) Sivil savunma te kilerinde görevli ki ilerinin sivil savunma yetkili kademelerince yapılacak ö retim ve e itime katılma ça rısına uymaları zorunludur.
- Tanıtma, Ö retim ve E itim 36. (1) Sivil savunmanın benimsenmesi, tanıtılması, ö retilmesi, sivil savunma mükelleflerinin yeti tirilmesi için Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca gerekli kitap, dergi, bro ür ve afi ler, filmler, radyo konu maları ve di er her türlü ö retim yayınları yapılır. Seyyar ve sabit sergiler ve benzeri di er gösteriler ile örnek tesisler tertiplenebilir.
- Radyo ve televizyon ile yapılacak yayınlar, bu kurulu ların ba lı oldu u makamlarla koordine suretiyle düzenlenir.
- (2) Okulların ve di er e itim müesseselerinin tedrisat programlarına sivil savunma bilgileri de konur. Sivil Savunma Te kilatı'nca hazırlanan konferansların verilebilmesi için zaman ve yer ayrılır. Bunların takibi Milli E itim Bakanlı ı'nca yapılır.
- (3) E itimler için o yerlerdeki bütün okullardan, kamu sektörüne dahil daire, müessese ve te ekküllerden veya sosyal yardım kurumlarına ait elveri li yerlerden ve buradaki e itime yarayacak araçlardan kendi i lerine engel olmayacak zaman ve ekillerde ücretsiz olarak istifade edilir. Bu yerlerin yeti memesi halinde, özel müessese ve ki ilere ait elveri li yerler Sivil Savunma Komitesi'nin kararı ile kiralanabilir.
- Ö retici Yayınların Ço altılması Ve Bro ür Asılması 37. (1) Daire, müessese ve kurulu lar, sivil savunma ile ilgili ö retici yayınları ço altmak suretiyle kendi personeline da ıtabilirler.
- (2) Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca bu konularla ilgili verilecek bro ürleri, daire, müessese veya kurulu yetkilileri uygun görülecek yerlere asmakla mükelleftirler.
- Sivil Savunma ile ilgili Yayınların Tekrar Yayınlanması 38. Gerçek ve tüzel ki iler tarafından sivil savunma ile ilgili yayınlar, sivil savunma mevzuat ve esaslarına aykırı olmamak artı ile Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nın görü leri alındıktan sonra yayınlanabilir.
- Tatbikatlar 39. TATB KAT :

- (1) Düzenlenecek tatbikatlarla, halkın ve sivil savunma görevlilerinin, sivil savunma konusunda yeti me derecelerinin tesbiti, bilgilerinin artırılması ve peki tirilmesi, hazırlanmış planların denenmesi ve geli tirilmesi sa lanır.
- (2) Tatbikat, genel, kısmi ve özel olmak üzere üç ekindedir :
  - (a) Genel Tatbikat :
Bütün bölgelerde aynı anda, halk örgütü personelinin katılımı ile icra edilen tatbikatlardır.
  - (b) Kısmi Tatbikat :
Bir bölgede veya birkaç bölgede aynı anda halk örgütü personelinin katılımı ile icra edilen tatbikatlardır.
  - (c) Özel Tatbikat :
Bir veya birkaç bölgede aynı anda halk örgütü personelinin sınırlı katılımı ile icra edilen tatbikatlardır.
- (3) Genel ve kısmi tatbikatlara buralardaki halk ve Sivil Savunma Te kilatı dari Kademeleri birlikte katılabilecekleri gibi, bu tatbikatlar yalnız Sivil Savunma Te kilatı dari Kademeleri veya Sivil Savunma Mahalli Te killerine ait olmak üzere de tertiplenebilir.
- (4) Genel ve kısmi tatbikatlarda Bakanlar Kurulunun onayı alınır. Yalnız Sivil Savunma Te kilatı dari Kademeleri'nin katılacağı tatbikatlar, Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nın emri ile yapılır.

Daire ve Müesseselerde Sivil Savunma Tatbikatı Düzenlenmesi 40. Sivil savunma te kilatı kuran daire ve müesseseler, Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nın önerisi üzerine tatbikatlar düzenleyebilirler.
Bu gibi tatbikatları izlemek üzere Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nın gözlemci bulundurur.

Siren kullanılması 41. Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nınca sirenlerinin denenmesi saat 10.00 – 18.00 arası uygulanır. Ancak, Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nınca planlanıp icra edilen gece tatbikatlarında, basın-yayın yolu ile önceden halkın bilgisine getirilmesi ko ulu ile sirenlerin bir veya birkaç bölgede çalı tırılması 18.00 – 24.00 saatleri arasında da yapılabilir.

- E itim ve Tatbikatların Süresi 42. (1) Sivil savunma hizmetlerinde görevli mükelleflere yaptırılacak e itim ve tatbikatların süresi yılda 72 saati geçemez. Bu süre, mükelleflerin veya müessesenin i lerinin fazla aksatılmaması için imkan nisbetinde i saatleri dı nda ve uygun süreler içinde tertiplenir.
- (2) Ö retim, e itim ve tatbikatlar ile ilgili ayrıntılar, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı Ö retim ve E itim Yönetmeli i'nde gösterilir.

VIII. BÖLÜM TEÇHİZAT VE MALZEME, TANITMA ARETLER VE KIYAFETLER

- Teçhizat ve Malzeme, Tanıtma aretleri ve Kıyafetler 43. (1) Teçhizat ve Malzeme : Sivil savunma hizmetlerinde kullanılacak malzeme ve teçhizat; Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak Te kilat ve Malzeme Kadro Yönetmeli i ile düzenlenir.
- (2) aret ve Kıyafet : Sivil savunma hizmetlerinde kullanılacak tanıtma i areti ve kıyafet; Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak Sivil Savunma Te kilatı aret ve Kıyafet Yönetmeli i ile düzenlenir.
- (3) Sivil Savunma Te kilatı dari Kademeleri ve Sivil Savunma Mahalli Te killeri (Halk Örgütleri)'nde görevli personele e itim, tatbikat ve alarm durumunda hizmet ifa ederken kullanılmak üzere giysi ve teçhizat verilebilir. Personel, e itim, tatbikat ve ola anüstü bir durumda emirle kendilerine tahsis kıyafeti, ni anı ve teçhizatı ta imak zorundadırlar.
- (4) Yukarıdaki (3). fıkra gere i kendilerine giysi ve teçhizat verilenler; herhangi bir nedenle görevleri son buldu u takdirde bu giysi ve teçhizatı iade etmek zorundadırlar. Kaybı ve hasar durumunda bedelini ödemekle mükelleftirler.
- (5) Resmi daire ve müesseselerin sivil savunma te killerinde görevlendirilen personel için özel elbise mecburiyeti yoktur.

IX. BÖLÜM A E VE KMAL

- a e ve kmal 44. (1) Teçhizat ve malzeme ikmal ; sivil savunma hizmetlerinde kullanılacak teçhizat ve malzemenin ikmal, barı , ola anüstü hal ve seferde Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak Te kilat ve Malzeme Kadro

Yönetmeli i'nde belirtilece i gibi yapılır. Barı döneminden itibaren planlı bir ekilde ikmalı yapılan teçhizat ve malzeme uygun ekilde depolanır.

- (2) Akaryakıt ikmalı ; sivil savunma hizmetlerinde kullanılacak araçların akaryakıt ikmalı, barı , ola anüstü hal ve seferde Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca çıkarılacak Akaryakıt kmalı Yönetmeli i'nde belirtilece i gibi yapılır. Bu amaçla Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı ile Kıbrıs Türk Petrolleri Ltd. ti. arasında, "Akaryakıt, Tedarik, Depolama ve Da ıtım Protokolü" yapılır.
- (3) Ola anüstü hal ve seferde personelin yedirilmesi ile barındırılması;
  - (a) Kadrolu personelin yedirilmesi ve barındırılması, yirmidört saat çalı ma esası dikkate alınarak Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca kar ılanır.
  - (b) Mükelleflerin (halk örgütü personelinin) yedirilmesi ve barındırılması, mükellef kendi ikametgah mahallinde görev yapıyorsa ia e ve ibadesi için kendi evini kullanır. Kendi ikametgah mahalli dı ındaki bir bölgede görev verilmesi halinde ia esi Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca kar ılanır.

X. BÖLÜM

S V L SAVUNMA TE K LAT BA KANLI I PERSONEL KARTI

- Personel Kartı 45. Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı kadrolu personeline, 64 (a) maddede örne i bulunan personel kartı verilir.
- Personel Kartı 46. 08.02x05.09 cm. ebadındaki personel kartı ; seri numarası, personel sicil numarası, verildi i tarih ile ilgili personelin adı-soyadı, görevi, baba adı, do um yeri ve tarihi, K.K.T.C. kimlik kartı numarası, askeri kütük numarası, adresi, kan grubu konularındaki bilgileri ve kart sahibi ile Sivil Savunma Te kilatı Ba kanı'nın imzasını içerir. Zemini beyaz olan kartın kenarları düz kırmızı çizgilerle çevrilir. Ön sol üst kö ede K.K.T.C. amblemi ile sa üst kö ede K.K.T.C. bayra ı ve altında personelin so uk mühürle onanmı foto rafı yer alır. Personel Kartının ön ve arka yüzündeki bilgilerin altında renkli Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı amblemi bulunur.
- Görev De i ikli i 47. Personelin görevinde bir de i iklik olması halinde, bu de i ikli in gerçekleşmesinden sonraki iki ay içinde eski personel kartını Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'na iade eder, kendisine yeni personel kartı verilir.

- Emekliye Ayrılma 48. Emekliye ayrılan her Sivil Savunma Personeli, personel kimlik kartını iade eder. Kendisine, 64 (b) maddede örne i bulunan emekli personel kartı verilir.
- Görevin Sona 49. Personel; kendi iste i ile görevden ayrılma veya Atama ve Ermesi Disiplin Komisyonu'nca görevden çıkarma cezasına çarptırılmaları gibi nedenlerle görevinin son bulması halinde ili i inin kesildi i gün personel kartını Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'na iade eder. Bunlara emekli personel kartı verilmez.
- Mükellef Görev 50. K.K.T.C. Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı halk örgütü Kartı Kadrolarında görev yapan mükellef personele, 64 (c) maddede örne i bulunan K.K.T.C. Sivil Savunma Te kilatı Mükellef Görev Kartı verilir. Kart, mükellefin görev süresi sonra erdi i zaman Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'na iade edilir.

XI. BÖLÜM

SAVA HAL VEYA TABİ AFET HALİNDE ALINABİLECEK BA LI CA S V L SAVUNMA TEDBİRLERİ

- Koruyucu Tedbirler 51. Sava Hali veya Tabii Afet halinde alınabilecek Sivil Savunma tedbirleri unlardır :
- (1) Yangınlara karşı koruyucu ve kurtarıcı tedbirler
  - (2) Karartma ve Gizleme Tedbirleri
  - (3) Sı nıklar ile ilgili Tedbirler
  - (4) Tahliye Seyrekle tirme ve Kabul leri ile ilgili Tedbirler
- Yangınlara Karşı Tedbirler 52. YANGINLARA KARŞI KORUYUCU VE KURTARICI TEDBİRLER :
- (1) Binaların çatı, tavan veya teraslarında kolay tutu acak maddeler bulundurulmaz. çerisinde bu gibi maddelerin bulundurulması zaruri olan binalarda, tfaiye Müdürlü ü'nün öngörece i yangın söndürme ve yangın ikaz tedbirleri alınır.
  - (2) Tüm binaların yapı tarzlarına ve özelliklerine göre, yangınlara karşı önleyici tedbirler alınır. Yangın ba langıcının söndürülebilmesi için tfaiye Müdürlü ü'nün öngörece i cins ve miktarda söndürme malzemesi bulundurulur.
  - (3) Sava Hali'nde, köylerde ve di er sahalarda, tarla ve

6/1979
58/1988

ovalarda, odun, kereste, ekin, ot, saman y ınları biraraya toplanmaz; birbirlerinden uzak küçük küçük y ınlar halinde bulundurulmaları sa lanır. Orman yangınlarına kar ı Arazi Yangınları ile Mücadele Yasası'na göre gerekli tedbirler alınır.

- (4) Binalarda yangın kurtarma ve tahliye kolaylıkları dikkate alınır. Zemin kattan itibaren yüksekli i 12 metreyi a an binalarda tfaiye Müdürlü ü'nün öngörece i tip ve sayıda yangın tahliye merdiveni bulundurulacak aranır.
- (5) ehir ve kasabalarda harp artları ve tabii afetlerde mevcut su ebekesinin de tahribata u rayabilece i dü ünülerek, mahalli belediyeler, belediyenin olmadığı yerle im merkezlerinde mahalli idarelerce çıkabilecek yangınlara kar ı ihtiyaca yetecek ekilde ve miktarda su depoları (tercihan yeraltında) ve su havuzları tesis olunur.
- (6) Akaryakıt, barut, dinamit gibi patlayıcı ve parlayıcı maddelere ait stokların, yerle me merkezleri dı nda dayanıklı yeraltı depolarında saklanmaları esastır.
- (7) Bu depoların teminine kadar meskun bölgeler içinde bulunan bu gibi maddelere ait depoların herhangi bir yanma veya parlaması halinde tesirlerinin etrafa yayılmasını önleyici tedbirler alınır. Ola anüstü halin ilanından itibaren meskun yerler dı nda emniyetli yerlere ta ınmaları ve ayrı ayrı depolanmaları için gerekli planlar hazırlanır ve tedbirler alınır.
- (8) Likit gaz tesisleri ve ana tevzi depolarında meydana gelebilecek yangınlara kar ı gerekli ve geçerli tedbirler alınır.
- (9) Meskun bölgeler içindeki odun, kömür, kereste depoları gibi kolaylıkla tutu acak stokların depoları içinde ve çevresinde gerekli emniyet tedbirleri alınır.

Önemli Tesis ve 53.
Maddelerin
Korunması

- (1) Telekomünikasyon tesisleri ile elektrik, su gibi kamu tesislerinin hayati önemi haiz kısımları iskan bölgeleri dı nda, tercihan yeraltında ve mümkün oldukça ayrı ayrı in a edilmelidir.
- (2) Yeni in a edilecek hastane, okul, ö renci yurdu ve resmi daire gibi binalar, dü man taarruzlarına maruz kalabilecek kritik hedeflerden yeterince uzak mesafelerde tesis edilmelidir. Bu konuda Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nın görü leri alınır.

- (3) Resmi ve özel sektöre ait müessese ile te killerin i leme ve üretimlerini sa layan önemli makinelerin mümkün oldu u kadar dı tesirlerden kolayca etkilenmeyece i gerekli tedbirler alınır. Harp gücünü destekleyen ve direkt olarak dü man taarruzlarına hedef olabilecek tesislerle tümü ile kritik olarak de erlendirilen bölgeler içerisinde bulunan tesislerin hassas kısımları mümkünse yer altına alınır. Bunları çalı tıran personelin korunması sa lanır.
- (4) Müessese ve fabrikalarda kullanılan hammadde ile mamül madde stoklarının, ola anüstü halin ilanından itibaren, dü man taarruzuna hedef olabilecek bölgeler dı na alınmaları ile muhtemel tesirlerini azaltacak (gömme, da ıtma ve benzeri) tedbirler alınabilir.
- (5) Hukuki, ilmi veya mali durumları bakımından imhası halinde telafisi mümkün olmayacak, karı ıklık yaratacak kıymetli evrakın fotokopi veya mikrofilmlerinin barı tan itibaren alınarak emniyetli yerlerde saklanmaları sa lanmalıdır.
- (6) Mülki amirliklerle yerel idari makamlarca un ve ekmek fabrikalarının tahribi halinde, halkın ihtiyacını kar ılamak için, yakın di er fabrika, de irmen ve fırınlardan faydalanma planları yapılır. Kapasite artırma imkanları tespit edilir. Gereken yerlerde seyyar de irmen ve fırınların tedariki cihetine gidilir.
- (7) Meskun mahallere su veren su kaynakları ve isale hatları müessese ve belediyelerce tetkik ve tahlil ettirilmek suretiyle, halkın sa lı ı yönünden gerekli önlemler alınır.

Karartma ve
Gizleme

54. KARARTMA VE G ZLEME LE LG L TEDB RLER :

- (1) Karartma :
  - (a) Sava Hali'nde dü manın hedeflerini bulmalarını ve tanımalarını güçle tirmek için Sivil Savunma Komitesinin teklifi ve K.K.T.C. Bakanlar Kurulu'nun kararı ile ;
  - (b) Tatbikat ve e itim maksatları için Sivil Savunma Komitesi'nin kararı ile tarih ve saat süresi önceden tesbit ve ilan edilmek suretiyle bütün veya belirli bölgelerde ı ıkların söndürülmesi veya karartılması tedbirleri uygulanabilir.
  - (c) Karartma süresince, bütün ehir, kasaba, köy ve di er mevkilerde ve buralardaki daire, müessese ve

evlerde, di er binalarda; ta it araçlarında ı ıklar söndürülür veya karartılır. Bu maksatla zaruret bulunanların maskelenmesi, zaruret bulunmayan yerlerdeki ı ıkların tamamen söndürülmesi için tedbirler alınır.

- (d) Karartma süresince, açık yerlerde veya dı arıdan görülebilecek ekilde ı ık kullanmak, ate yakmak, kibrit çakmak veya ı ıklı olan herhangi bir alet veya cihaz kullanmak suç te kil eder.
- (e) ehir ve kasabalara ait genel aydınlatma ebekesinde, gere inde kullanılacak söndürme ve karartma tedbirleri, mahalli idare personeli ile ilgili i letmeler tarafından gerçekleştirilir.

(2) Gizleme :

Çevreden farklı bir görünüm arzeden daire, müessese, fabrika ve di er büyük binaların havadan kolayca tanınmamaları için etrafın a açlandırılması, dam ve duvar boyası ile ekil de i tirme usulleri ile çevreye benzetme ve gizleme tedbirleri alınır.

Sı ınaklar
3/1972
35/1976
15/1991

55. Sİ İNAKLARLA LG L TEDB RLER :

- (1) Sivil Savunma Yasası'nın 9. maddesinde belirtilen daire, müessese ve kurulu lar, Sivil Savunma Komitesi'nin isteklerine uygun sı ınakları yapar, yapıları muhafaza eder veya kontrol eder.
- (2) Bodrum katları bulunan binalar, Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca uygun görüldü ü takdirde sı ınak olarak kullanılır. Bu gibi yerlerin sı ınak haline getirilmesi, mal sahibi yok ise yöneticisi tarafından sa lanır.

Genel Sı ınaklar

56. Genel Sı ınaklar :

Nüfus kesafetinin yo un oldu u mahallerde ve özel sı ınakların kafi gelmedi i yerlerde (okullar, fabrikalar, çar ıllar, otobüs garajları, hava terminali gibi mahaller) mevcut sı ınaklardan bir plan dahilinde istifade edilir. htiyaç duyulan genel sı ınaklar Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nın gösterece i yerlerde Bayındırlık ve Ula tırma Bakanlı ı tarafından hazırlanacak plan ve projeye göre bu Bakanlıkça in a edilir.

Özel Sı ınaklar

57. Özel Sı ınaklar :

- (1) Bodrum katı olmayan binalarda, burada oturanlar

tarafından bahçe içerisinde 5 ki i için 2.90x2x2.20 m. ebadında yapılıp üzeri a aç ve saç malzemelerle kapatılarak toprakla örtülen sı mıklar;

- (2) De i mi ekliyle 31 Ekim 1985 tarih ve A.E. 499 sayılı Dört ve daha Çok Katlı Binalarda Betonarme Blok Sı ma mın Yapılmasını Düzenleme Tüzü ü esaslarına uygun olarak in a edilen sı mıklardır.

Sı mıkların Bakım ve Onarımı 58. Özel sı mıkların bakım ve onarımı sahiplerince; genel sı mıkların kullanılır duruma getirilmesi Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nın talebi üzerine Bayındırlık ve Ula tırma Bakanlı ı'nca sa lanır.

Tahliye Seyrekle tirme ve Kabul Tedbirleri 59. TAHL YE, SEYREKLE T RME VE KABUL LER LE LG L TEDB RLER

Güvenlik Kuvvetleri Komutanlı ı ile koordine edilmek suretiyle lüzum görülen hassas bölgeler ile askeri harekata sahne olabilecek tehlikeli bölgelerde oturan halkın can kaybını azaltmak amacıyla Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca alınacak tedbirler barı zamanında hazırlanan Tahliye Seyrekle tirme ve Kabul Planlarında belirtilir. Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı kadrolu personeli ola anüstü durumda 24 saat esasına göre görev yapaca ndan aile fertleri öncelikle emin yerlere tahliye edilir.

XII. BÖLÜM

S V L SAVUNMA TE K L KURMU DA RE VE MÜESSESELERDE S V L SAVUNMA YÖNÜNDEN YAPILACAK FAAL YETLER

Daire ve Müesseselerde Sv. Faaliyetleri 60. Sivil Savunma Te kili kurmu daire ve müesseselerde Sivil Savunma yönünden yapılacak faaliyetler unlardır :

- (1) Sivil Savunma Te killerinde görevlendirilen personelin isim ve görevlerini gösterir çizelgelerle, yangında kurtarılacakların öncelik sırasını belirleyen renk kodları personelin görebilece i uygun yerlere asılır.
- (2) Meydana gelebilecek personel de i iklikleri paralelinde Sivil Savunma Te killerinde gerekli düzeltmeler yapılarak irtibat halinde bulunan Sivil Savunma Bölge Müdürlüklerine bilgi verilir.
- (3) Te killerde görevlendirilen personelin Sivil Savunma Bölge Müdürlüklerince düzenlenecek e itimlere katılmalarını temin amacıyla gerekli tedbirler alınır.

- (4) Daire ve müesseseler, imkan ve kabiliyetlerini görmek, tekillerinde görevli personelin bilgi ve ba arı durumunu tespit etmek amacı ile Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nın tasvibi ile tatbikatlar düzenleyebilir.
- (5) İtfaiye, Polis ve Sa lık Kurulu larına ait telefon numaraları personelin kolaylıkla görebilece i yerlere asılır.
- (6) Çıkması muhtemel ba langıç yangınlarını söndürebilecek miktarda ve türde faal yangın söndürme cihazları ile araç ve gereç hazır bulundurulur.
- (7) İkyardım gerektirebilecek her türlü durumda kullanılmak üzere yeterli ilaç ve ilkyardım malzemesi ihtiva eden ilkyardım dolabı, tüm personelin görebilece i ve kolaylıkla ula abilece i uygun bir yerde bulundurulur.
- (8) Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca verilebilecek Sivil Savunma faaliyetleri ile ilgili di er görevler yerine getirilir.
- (9) Daire ve Müesseseler koruyucu, kurtarıcı ve di er Sivil Savunma tedbirleri yönünden Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca yılda bir defa kontrol ve denetime tabi tutulurlar. Kontrol ve denetim sonuçları Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı'nca rapor halinde Ba bakanlı a bildirilir.

XIII. BÖLÜM

B RL

birli i

61. Sivil Savunma tedbir ve faaliyetlerinin aksatılmadan etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla ilgili Bakanlıklar, Kurum ve Kurulu lar Sivil Savunma Te kilat Ba kanlı ı ile i birli ini Barı (Hazırlık) ve Buhran Dönemi ile Sava Hali ve Sava Sonrası Hal dönemlerinde sürdürürler.

XIV. BÖLÜM

SUÇ VE CEZALAR

Suç ve Cezalar
3/1972
35/1976
15/1991

62. Bu Tüzük hükümlerine aykırı hareket edenlere Sivil Savunma Yasası'nın hükümleri uygulanır.

SON HÜKÜMLER

- Yürürlükten
Kaldırma
R.G.
11.5.1979
EK – III
A.E.85
26.5.1986
A.E.296
6.6.1986
A.E.330
63. Bu Tüzükün yürürlüğe girmesi ile değiştirilmiş ekliyle Sivil Savunma Teşkilat ve Tedbirler Tüzüğü yürürlükten kalkar.
- Personel ve görev kartı örnekleri
64. (a) 45'inci madde uyarınca yapılan Sivil Savunma Teşkilatı Bakanlık Personel Kartı örneği.
(b) 48'inci madde uyarınca yapılan Sivil Savunma Teşkilatı Bakanlık Emekli Personel Kartı örneği.
(c) 50'nci madde uyarınca yapılan Sivil Savunma Teşkilatı Mükellef Görev Kartı örneği.
(d) 60'ncı madde (1) fıkrası uyarınca bahsedilen yangın renk kodları örneği.
- Yürürlüğe Giriş
65. Bu Tüzük Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.